

KÜLÖNFÉLÉK

Kérés. Fülöp József fiatal unitárius költőnk verskötetének kiadására előfizetőket gyűjtöttünk. Miután a verskötet kiadása nem sikerült, tisztelettel kérem azokat, akik nálam előfizettek (50 lei = 1 pengő 66 fillér), hogy előfizetési díjaikat vegyék vissza, mert a vissza nem vett díjakat átszámoljuk az Unitárius Irodalmi Társaság pénztárának. **P. Szentmártoni Kálmán** felelős szerkesztő. Cím: Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 9. sz.

Gálffy Zsigmond kitüntetése. Örömmel értesültünk, hogy a Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Gálffy Zsigmond igazgatónak a tanügyi főtanácsos, gimnáziumi igazgató címet adományozta. Gálffy Zsigmond nehéz időkben már 16 éve igazgatja kolozsvári gimnáziumunkat nagy körültekintéssel s így méltán megérdemelte a legfelsőbb helyről történt elismerést. Egy-egy ilyen kitüntetés nemcsak az egyének sikere és dicsősége, hanem az egyháznak is dicsősége és öröme. Kívánjuk, hogy igazgatóafia ezt a szép kitüntetést jó egészségben sokáig élvezhesse.

Dr. Szolga Ferenc és Péter Lajos kitüntetése. A Kormányzó Ur a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy dr. Szolga Ferencnek és Péter Lajosnak a székelykeresztúri unitárius br. Orbán Balázs gimnázium rendes tanárainak, a közoktatás szolgálatában több mint négy évtizeden át végzett munkásságukért elismerése tudtul adassék. Nevelői és oktatói munkásságukat mindketten nagy buzgósággal és lelkiismeretességgel végezték s ezen felül székelykeresztúri gimnáziumunk anyagi életének irányításában és fejlesztésében is hathatósan közreműködtek és elévülhetetlen érdemeket szereztek. A kitüntetetteket meleg szeretettel üdvözljük s Isten áldását kérjük további munkásságukra.

A Magyar Nemzeti Bank az Unitárius Irodalmi Társaságnak a Keresztény Magvető céljaira kettőezer pengőt adományozott. A nemescélű adományt ez úton is hálásan köszöni az Unitárius Irodalmi Társaság Elnöksége.

Négy erény. Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter beszédet mondott Baján a négy erényről. — Melyek azok az erények, amelyek bennünk meg kell, hogy legyenek és amelyeket gyakorolnunk kell maradéktalanul, becsülettel? Ezek az erények: a kötelességteljesítés, a fegyelem, a becsület és szeretet. Ez a négy erény az, amelyet nekünk, amikor egymás szemébe nézünk, egymásba bele kell szuggerálnunk. Ezeknek az

erényeknek gyakorlása nemcsak saját érdekünk, hanem saját érdekeinken keresztül az egész magyar nemzet, a magyar jövő érdeke.

A Dávid Ferencz Egylet az unitárius kollégium dísztermében a magyar keresztény gondolat szolgálatában előadássorozatot rendezett. **Dr. Kiss Elek:** „Az ószövetség mai megvilágításban“, **dr. Kovács Lajos:** „Jézus és a mai ember“, **Benczédi Pál:** „Jézus vallása történelmünkben“, **dr. Abrudbányai János:** „Isten és életünk“, **Simén Dániel:** „Szertartásaink jelentősége vallásos életünkben“ címen tartottak előadást. Magos színvonalú, irodalmi értékű előadások voltak s a hallgatóság figyelmét eleitől végig teljesen lekötötték. Az előadások előtt és után tartalmas bevezetők, illetőleg bezárók hangzottak el. Az előadássorozatot s a más városokban is tartott kultúrelőadásokat ünnepi istentisztelet fejezte be, melyen megható imát **Székely Gyula** s nagyhatású beszédet **Józan Miklós** püspök mondott.

Brüsszelben 1943. okt. 31-én szentelték fel az ujonnan épült német evangélikus Luther templomot. A felszentelést **D. Heckel**, a németbirodalmi evangélikus egyház püspöke és külügyi hivatalának vezetője végezte, aki beszédében e templom építésében a német erő megnyilatkozását ünnepelte.

F. J.

Antwerpenben a német evangélikus gyülekezet most ünnepelte temploma felszentelésének ötvenesztendős évfordulóját. E templom közé csoportosultak az antwerpeni német kereskedő családok, s a templom sorsa 1918-ban azonos lett a belgiumi német telepések sorsával. A telepések el kellett hagyniuk Belgium területét, a templomot kisajátította az állam, s más gyülekezeteknek adta át használatra. Az időközben újraéledt német evangélikus gyülekezet más gyülekezetek templomaiba járt istentiszteletre, míg 1940-ben a német megszálló erők parancsnoksága rendeleti úton visszaadta régi templomépületét, melyben most ünnepelték meg templomépítésük ötvenesztendős évfordulóját.

F. J.

Lelkészegyesület címen jelenik meg az Országos Református Lelkészegyesület heti hivatalos közlönye. E szemlét **dr. Balthazár Dezső** alapította több, mint negyedszázada, s hét éven át **dr. Vasady Béla** debreceni teológiai professzor, lelkészegyesületi főtitkár volt felelős szerkesztője. **Vasady dr.** professzor most megvált e kettős tisztétől s helyét **dr. Szabolcska László** buda-hegyvidéki lelkész foglalta el.

F. J.

Norvégiában 1943-ban ünnepelték meg a reformáció óta először felépült katolikus templom százéves fennállása évfordulóját. Ma már ötven katolikus templom van norvég földön.

F. J.

Az Egyházak Ökuménikus Tanácsa nemrégiben közzétett 1942—43. évi beszámolójában többek között megállapítja, hogy ma a protestáns és görög keleti egyházak közül 28 országból 80 tagja van ennek a nemzetek közötti egyházi szervezetnek. A jelentés megállapítja, hogy az egyik legfontosabb háborúutáni egyházi feladat az egyház életének és intézményeinek helyreállítása.

F. J.

A vasárnap megszenteléséért s ennek törvényhozási úton való biztosításáért javaslatot terjesztett a magyar kormányhoz a Bethlen Szövetség reformációi ünnepségeinek folyamányaként 1943. nov. 7-én tartott protestáns nagygyűlés. A javaslatot helyeseljük, s annak célkitűzéseivel egyetértünk, azt azonban nem értjük, hogy a Bethlen Szövetség, mely felekezeti korlátoktól független társadalmi szerve akar lenni a magyar protestánsizmusnak, ilyen alkalmakkor miért nem keres egy felszólalót az unitáriusság képviselői közül is, hiszen itt a cél minden bizonnyal csak a minéi egységesebb megnyilatkozás a nemes cél megvalósíthatása érdekében.

F. J.

Tasnádi Nagy András dr.-t, a Képviselőház elnökét ünnepelte a Bethlen Szövetség választmányja szövetségi elnöksége tízéves évfordulóján. Az ünneplésből mi is részt kérünk, mert ismerjük dr. Tasnádi Nagy András felekezeti elfogultságtól mentes, sok harcot kiállott egyéniségét, aki e szövetség elnöki tisztében valóban azt testesítette meg, amit a magyar protestánsizmus várt tőle. További munkájára és életére Isten áldását kérjük.

F. J.

Gyászír. Lőrincz Dénes székesfővárosi nyugalmazott polgári iskolai igazgató munkás életének 71., boldog házasságának 37. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Nyugodjék csendesen!

Felelős szerkesztő és felelős kiadó : P. Szentmártoni Kálmán.

Lengyel Albert könyvnyomdája Kolozsvár, Bolyai-u. 7. 2219. Telefon: 11-58

Felelős vezető: Lengyel Albert.

Nyugtázás.

A „Keresztény Magvető“-re az utolsó nyugtázás óta a következő befizetések történtek: Ürmösi József 10, Fekete Gyula fősz.-bíró 9'86, Zsigmond József Gagy 20, Dr. Mikó Imre törvzs. elnök 10, Guráth Béláné 10, Szekeres István 10, Simén Dániel 10, D.F. Leányegyl. M.-vásárhely 9'86, v. Kozma Ferenc altáborn. 10'06, Sz. Dr. Jakab Jenő 28, O. K. H. Dr. Benczédy László után 1224, Márton Samu 6, Izsák Vilmos 4, Csifó N. László 4, Izsák Vilmos 5, Székely Gyula 5, Dr. Bodor András 6, Dr. Abrudbányay Géza 10, Dr. Jancsó Ödönné 2, Székely Gyula 5, Ajtai József 10, Izsák Vilmos 5, Dr. Gál Zsigmond 28, Péter Lajos 10, Felsőrákos 12, Karácsonyfalva 12, Lókođ 82'66, Recsenyéd 2, Sz.-udvarhely 12, Vargyas 10, Bálint Albert 12, Báró József 12, Bede Emil 10, Simén Domokos 12, Kádár Lajos 12, Kiss Sándor 10, Kelemen István 12, Késmárki Miklós 10, Kiss Jenő 12, Kövári Jakab 12, Lőrinczi János 12, Nagy Sándor 12, Pap Ferenc 12, Pálfi Ákos 10, Sigmund József 12, Zoltán Sándor 12, Rázmány Mór 5, Buzogány János 10, Koronki János 12, Kaposvári levéltáros Dr. Th. 19'86 Pengő. Tisztelettel kérem mindazokat, akiknek a Keresztény Magvetőt megküldöttük, hogy annak árát 1944. évre 10 P-öt megküldeni szíveskedjenek. Tisztelettel kérem a hátrálékok és az előfizetések beküldését, hogy a folyóirat szétküldésében ne legyen akadály. Kolozsvárt, 1944. április 1.

Hadházy Sándor s. k., pénztáros.

Új előfizetők: Dr. Kálnoki Kis Jenő 10, László György ifgy 10'14, Antónia Mihály 10, Kiss András 10'14, Balázs József 10'14, Kereki Gábor 10, Bálinth Endre 20, Fodor Béla 10, Dr. Makfalvi Barabássy Albert 10, Dr. Szent-Iványi József 10, Dr. Kovács Károly 10, ifj. Sári József 10, Bácsi Dániel 10, Dr. Székely Ferenc 10, Szabó József 10, Dr. Supka Géza 10, Bedő Ferenc 10, Ürmössy Lajos 10, Kövendi Nagy Jenő 10, Boros Áron 10, Dr. Vajda Ákos 10, Vajda Péter 10, Ferenczy István 10'17, Dr. Malotay Györgyné 10, Joós András 10'14, Szentannay Dénes 10'14, Dr. Mikó Gyula 10, Csomos Béláné 10'14, Dr. Kerekes István 10, Dr. Pap Béla ügyvéd 10, Dr. Kovács Károly 10, Serester Árpád 10, Kisgyörgy Sándor 10, Máthé Béla 10, Dr. Lőrincz Ákos 10, Bardócz Béla 10'14, Dr. Abrudbányay Zoltán 10, Dr. Major Ferenc 10, Feleki Zoltán 10'14, Kisgyörgy Áron 10, Csegezy József 10, Kun Ádám 10, Széplaki Anna 10, Pálffy László 12, br. Daniel Ferenc 10, Kuti Endre 10, Szabó István 10, Pákey Lajos 10, Dr. Bölöni Mikó Lajos 10, Dr. Nagy József 12 Pengő. Budapest, 1944. április 4.

Dr. Benczédi László.

A folyóirat elfogadása előfizetésre kötelez.

El nem fogadás esetén, kérjük a Keresztény Magvetőt a következő címre visszaküldeni: Unitárius Irodalmi Társaság, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 9. szám.

A „Keresztény Magvető“ füzetéből megjelent:

1. **Miért vagyok unitárius?** Irta Lupton Dilworth, clevelandi unitárius lelkész. Angolból fordította Lőrinczi László.
2. **Ami örökkévaló** Dávid Ferenc életművében. Irta Dr. Varga Béla.
3. **Az evangéliumok nőalakjai.** Irta I. Haller, freudenstadti dékán. Fordította Boros Jenő lelkész tanár.
Régi unitárius költők. Irta Pálffi Márton.
4. **Modern unitárius költők.** Irta S. Nagy László.
5. **Három felolvasás az unitarizmusról.** Írták Dr. Varga Béla, Vári Albert és Dr. Gál Kelemen.
6. **Világnézetünk válsága és a vallási igazság.** Irta Dr. Iván László.
7. **Kapcsolatok az erdélyi unitáriusok és a hollandiai remonstránsok között.** Irta Vári Albert.
8. **Régi igazságok új köntösben. I. Isten.** Irta Dr. Iván László.
9. **Az unitárius egyház alkotmányának vázlatos jogtörténeti kifejlődése.** Irta Dr. Tóth György.
10. **Isten felé.** Irta Dr. Iván László.
11. **Régi igazságok új köntösben. II. Jézus.** Irta Dr. Iván László.
12. **Hittani tanulmányok.** Irta Dr. Varga Béla.
13. **Szertartások és vallási szokások az unitárius egyházban.** Irta Dr. Boros György.
14. **Új világ küszöbén.** Irta Dr. Tóth György.
16. **Az unitárius ifjúság szerepe a többi keresztény ifjúság soraiban.** Irta Dr. Iván László.
17. **Dávid Ferenc arca a szellemtudományi lélektan tükrében.** Irta Dr. Iván László.
18. **Az Unitárius Irodalmi Társaság története.** Irta S. Nagy László.
19. **Protestantizmus és unitarizmus.** Irta Dr. Iván László.
20. **Adatok a calnic-i unitárius egyházköztség történetéhez.** Irta Kovács Imre.
21. **Istenországa felé...** Irta Vári Albert.
22. **Dávid Ferenc és a tömeg.** Irta Szent-iványi Sándor.
23. **Gromo, János Zsigmond testőrkapitánya új megvilágításban.** Irta Pozsonyi Szentmártoni Kálmán.
24. **Kereszténység és unitarizmus.** Irta Vári Albert.
25. **Fizikai világ és szellemiség.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.
26. **Hittigazság — tudományos igazság.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.
27. **Dávid Ferenc vallása.** Irta Benczédi Pál.
28. **Benczédi Gergely születésének százéves fordulójára.** Irta Dr. Gál Kelemen.
29. **Az alsóbenczédi Gyallay-Pap család székelyszentmihályi ága.** Irta P. Szentmártoni Kálmán.
30. **Az ökménikus mozgalmak.** Irta Ferencz József.
31. **Új egyháztörténetírás.** Irta Dr. Zoványi Jenő.
32. **Ráció és lélek.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.
33. **Új látóhatárok a természettudomány és bölcelet határmesgyejéről.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.
34. **János Zsigmond erdélyi fejedelem.** Irta P. Szentmártoni Kálmán.
35. **Az evangélium ösvényein.** Irta Vári Albert.
36. **Az optimizmus valláserkölcsei jelentősége.** Irta Dr. Gelei József.
37. **Brassai Sámuel és a muzsika.** Irta Lakatos István.
38. **A hit eredete. Hit, vallás, egyház. Egyház és állam.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.
39. **Laotse. I. Tao. II. Az élet.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.
40. **Jóltevőink emléke.** Írták Józán Miklós, Gálffy Zsigmond, Benczédi Pál.
41. **Döbrentei Gábor kiadatlan levelei Bölöni Farkas Sándorhoz.** Közli Dr. Jancsó Elemér.
42. **A szombatosság vádja.** Irta Benczédi Pál.
43. **Berde Mózsa. (Történelmi arckép.)** Irta P. Szentmártoni Kálmán.
44. **A kereszténység válsága.** Irta: Dr. Kovács Lajos.
45. **Értelem és érzelem a hit területén.** Irta Dr. Gyulai Zoltán.